

**Zakłady Mechaniczne
BUMAR ŁABĘDY S.A.**

PROCEDURA ANTYKORUPCYJNA

SPIS TREŚCI

1. Cel procedury	3
2. Przedmiot procedury	3
3. Zakres stosowania procedury	3
4. Definicje, symbole, oznaczenia	3
5. Odpowiedzialność	4
6. Rodzaje oraz formy korupcji i nadużyć gospodarczych	4
7. Zasady ogólne	9
8. Komunikacja ze współpracownikami	9
9. Darowizny i prezenty	10
10. Stosowanie regulacji międzynarodowych	11
11. Zgłaszanie i wyjaśnianie nadużyć	12
12. Wykaz załączników	12

1. Cel procedury

Celem procedury jest wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka korupcji w Zakładach Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. poprzez stworzenie nowoczesnej kultury organizacyjnej opartej na przestrzeganiu zasad etycznych oraz zaufaniu pomiędzy pracownikami i kierownictwem firmy, co w konsekwencji powinno stać się podstawą przewagi konkurencyjnej Spółki w prowadzonej działalności biznesowej.

2. Przedmiot procedury

Przedmiotem Procedury jest określenie rodzajów i form korupcji oraz innych nadużyć gospodarczych, wdrożenie zasad, trybu postępowania i odpowiedzialności pracowników Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. w obszarach zagrożonych ryzykiem korupcji, określenie trybu zgłaszania i rozstrzygnięcia naruszeń natury korupcyjnej oraz wspieranie działań mających na celu budowanie świadomości zagrożeń natury korupcyjnej w Spółce.

3. Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje we wszystkich pionach i komórkach organizacyjnych Spółki.

4. Definicje, symbole, oznaczenia

Spółka – Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.

Procedura - Procedura antykorupcyjna w Zakładach Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.

Zapis – dokument, w którym przedstawiono uzyskane wyniki lub dowody przeprowadzonych działań, np. wypełniony formularz nie podlegający żadnym zmianom.

Prezes – Prezes Zarządu Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.

Pracownik – osoba zatrudniona w Zakładach Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. bez względu na rodzaj zawartej umowy (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna).

Przełożony – osoba nadzorująca pracę pracownika.

Współpracownik – każda osoba lub firma współpracująca z Zakładami Mechanicznymi „BUMAR - ŁABĘDY” S.A., w szczególności jako dostawca usług lub podwykonawca, a także każda osoba lub firma, na rzecz której Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. wykonuje usługę lub sprzedaż.

Korupcja – obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie lub przyjmowanie nienależnej korzyści majątkowej lub osobistej, dla siebie lub innej osoby, a także przyjmowanie propozycji lub obietnicy takich korzyści za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu czynności służbowej.

Nadużycia gospodarcze – nadużycia i niewłaściwe zachowania stojące w sprzeczności z zasadą uczciwej konkurencji lub dobrych praktyk biznesowych, stanowiące przestępstwa lub wykroczenia związane z obrotem gospodarczym lub działaniami potencjalnie korupcyjnymi.

Działania korupcyjne – wszelkie zachowania, w tym niezgodne z prawem, godzące w interes Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.

Komisja ds. Etyki – komisja, powołana przez Prezesa Zarządu Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A., która ma za zadanie rozstrzyganie spraw etycznych, w tym spraw korupcyjnych i mobbingowych.

5. Odpowiedzialność

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za:

- szkolenie pracowników i wspieranie współpracowników w celu wyeliminowania przekupstwa i korupcji,
- podniesienie świadomości pracowników i współpracowników w zakresie korupcji i innych nadużyć gospodarczych,
- zachęcanie swoich pracowników i współpracowników do raportowania nieetycznych zachowań,
- powiadamianie organów ścigania o wszelkich naruszeniach prawa karnego,
- przeciwdziałanie korupcji i innym nadużyciom gospodarczym poprzez zachęcanie innych podmiotów z którymi Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. współpracuje, do wdrożenia podobnych antykorupcyjnych praktyk.

Pracownicy ponoszą odpowiedzialność za:

- zapobieganie, wykrywanie i zgłaszanie przypadków przekupstwa, a także innych form korupcji,
- wszyscy Pracownicy Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. są zobligowani do unikania jakichkolwiek działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia powyższej zasady,
- wszyscy Pracownicy zobowiązani są do udziału w szkoleniach antykorupcyjnych.

6. Rodzaje oraz formy korupcji i nadużyć gospodarczych

6.1 Korupcją, w rozumieniu Ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z dnia 6 czerwca 2006r. (art. 1 ust. 3a), jest czyn:

- a. polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,
- b. polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,

- c. popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie,
- d. popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

6.2 Łapownictwo bierne - tzw. „sprzedajność urzędnicza” (dotyczy biorących) (art. 228 kk)

Działanie takie polega na umyślnym przyjęciu korzyści albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej. Korzyść przyjąć można przed i po dokonaniu czynności służbowej. Dokonanie czynu następuje w chwili przyjęcia korzyści. Sprawcą tego przestępstwa może być funkcjonariusz publiczny, osoba pełniąca funkcję publiczną oraz zagraniczny funkcjonariusz publiczny.

6.2.1 Kodeks karny opisuje dwie formy wręczanych bądź przyjmowanych korzyści:

- a. korzyść majątkowa bądź jej obietnica - w sensie przedmiotu łapówki, to każde dobro zaspokajające określoną potrzebę, którego wartość da się wyrazić w pieniądzu. Może nią być przyrost majątku, także korzystne umowy np. pożyczka udzielona na preferencyjnych warunkach, darowizna, cesja wierzytelności, zwolnienie z długu, wygranie przetargu. Według Sądu Najwyższego, korzyścią majątkową jest także każde przysporzenie majątku sobie lub innej osobie albo uniknięcie w nim strat, z wyjątkiem tych wypadków, gdy korzyść przysługuje sprawcy lub innej osobie zgodnie z istniejącym w chwili czynu stosunkiem prawnym.
- b. korzyść osobista bądź jej obietnica - to świadczenie o charakterze niemajątkowym, polepszające sytuację osoby, która je uzyskuje (np. obietnica awansu, załatwienia pracy, odznaczenie orderem, wyuczenie zawodu, ograniczenie obowiązków zawodowych, albo przyjęcie na praktykę, wysłanie na zagraniczne stypendium, wykreowanie korzystnego wizerunku w mediach, przyspieszenie wykonania operacji, kontakty seksualne, itp.).

6.3 Łapownictwo czynne - tzw. „przekupstwo” (dotyczy wręczających) (art. 229 kk)

Nazwa „łapownictwo czynne” może być myląca. Trudno mówić o aktywności i zaangażowaniu tej osoby, gdy inicjatywa przyjęcia korzyści pochodzi od osoby pełniącej funkcję publiczną. Działanie takie polega na umyślnym udzieleniu korzyści albo jej obietnicy osobie pełniącej funkcję publiczną. Udzielenie korzyści polega na bezpośrednim lub pośrednim jej wręczeniu. Przesłępstwo popełnione w postaci złożenia obietnicy udzielenia korzyści jest dokonane z chwilą jej złożenia. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.4 Płatna protekcja – tzw. „powoływanie się na wpływy” (art. 230 kk)

Jest to podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej lub samorządzie terytorialnym, organizacji międzynarodowej albo też krajowej lub zagranicznej organizacji dysponującej środkami publicznymi w zamian za korzyść bądź jej obietnicę. Działanie sprawcy polega na powoływaniu się na wpływy lub na wywołaniu u osoby zainteresowanej przekonania o istnieniu takich wpływów albo na utwierdzeniu jej w takim przekonaniu. Nieistotne jest, czy osoba takie wpływy posiada i czy podejmie działania pośrednictwa. Nie jest konieczne, by sprawca wywarł jakikolwiek wpływ na działalność instytucji. Inicjatywa popełnienia przestępstwa może pochodzić od osoby, która podejmuje się załatwienia sprawy, jak i osoby, której zależy na korzystnym rozwiązaniu. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.5 Czynna płatna protekcja - tzw. handel wpływami (art. 230a kk)

Polega na udzieleniu lub obietnicy udzielenia pośrednikowi korzyści, w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi. Pośrednictwo to winno polegać na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji. Działanie to polega na tym samym co przekupstwo, z tym, że celem działania sprawcy jest opłacenie pośrednictwa, a niekoniecznie osoby podejmującej decyzję. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.6 Przekroczenie uprawnień bądź niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego (art. 231 kk)

Czyn taki może mieć związek z łapownictwem tzn. działanie wyżej wskazane ma związek z przyjęciem korzyści majątkowej lub osobistej.

6.7 Poświadczenie nieprawdy (art. 271 kk)

Czyn popełnia się poprzez poświadczenie nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne przez funkcjonariusza publicznego lub inną osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu. Działanie takie może mieć związek z osiągnięciem korzyści majątkowej lub osobistej (co powoduje zagrożenie wyższym wymiarem kary).

6.8 Niegospodarność (nadużycie zaufania) (art. 296 kk)

Czyn popełnia osoba obowiązana na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, która to przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową. Działanie takie może mieć związek z osiągnięciem korzyści majątkowej lub osobistej (co powoduje zagrożenie wyższym wymiarem kary).

6.9 Korupcja gospodarcza (art. 296a kk)

Czyn popełnia każda osoba pełniąca funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub pozostająca z nią w stosunku pracy, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, która żąda lub przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, w zamian za nadużycie udzielonych jej uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na niej obowiązku mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia. Sytuacja dotyczy także osób udzielających lub obiecujących udzielić korzyści majątkową bądź osobistej w powyżej wskazanych okolicznościach. Warunkiem koniecznym zaistnienia przestępstwa jest to, aby sprawca formalnie funkcjonował w przedsiębiorstwie. Forma i treść jego umocowania nie ma znaczenia. Zachowanie związane z „istotnym wpływem” na podejmowanie decyzji, jest ściśle związane ze skutkami majątkowymi, jakie niosą dla przedsiębiorstwa przedmiotowe decyzje.

6.10 Działanie na szkodę wierzycieli (art. 302 kk)

Przepis określa odpowiedzialność za faworyzowanie wierzycieli, polegające na zaspokajaniu roszczeń niektórych z nich ze szkodą dla pozostałych. Jego podmiotem może być tylko dłużnik, co najmniej trzech wierzycieli. Spłacanie może się odbywać w formie świadczeń pieniężnych lub odstąpienia części majątku. Korupcyjne wymiary tego czynu to:

- a. przekupstwo wierzyciela lub wierzycieli, które polega na udzieleniu wierzycielowi przez dłużnika lub inną osobę działającą na jego rzecz, korzyści majątkowej lub jej obietnicy w zamian za działanie na szkodę innych wierzycieli. Przekupstwa wierzyciela może się dopuścić dłużnik i każda osoba działająca na jego prośbę. Przestępstwo jest dokonane z chwilą udzielenia korzyści lub jej obietnicy. Nie jest konieczne, by przekupywany wierzyciel podjął jakiegokolwiek działania na szkodę innych wierzycieli;
- b. sprzedajność wierzyciela, które polega na przyjęciu od dłużnika lub innej działającej na jego rzecz osoby korzyści albo zadania korzyści w zamian za działanie na szkodę innych wierzycieli. Sprawcą może być jedynie wierzyciel.

6.11 Udaremnianie lub utrudnianie przetargów publicznych (art. 305 kk)

Przestępstwo korupcyjne popełnia każdy, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udaremnia lub utrudnia przetarg publiczny albo wchodzi w porozumienie z inną osobą działając na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany (wskazać należy, iż do dokonania przestępstwa nie jest potrzebne osiągnięcie przez sprawcę zamierzonego celu w postaci osiągnięcia korzyści majątkowej). Istotne jest także, że jeśli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w art. 305 k.k. następuje na wniosek pokrzywdzonego. Dodać należy, iż przestępstwem w sposób istotny związanym z przestępstwami korupcyjnymi jest także czyn opisany w art. 299 k.k. - tzw. pranie pieniędzy, czym jest wprowadzanie do obiegu finansowego środków pochodzących z działalności przestępczej. Celem jest ukrycie nielegalnego pochodzenia zgromadzonych pieniędzy. Przestępstwa korupcyjne są w tym przypadku przestępstwami źródłowym (bazowymi) odnośnie prania pieniędzy, czyli wszelkie środki uzyskane w jej wyniku są „brudnymi pieniędzmi”.

6.12 Nepotyzm - to nadużywanie zajmowanego stanowiska poprzez protegowanie krewnych.

Podstawowym wyznacznikiem nepotyzmu jest tak zwana bezpośrednia podległość służbowa.

6.13 Kumoterstwo - to faworyzowanie oparte nie na pokrewieństwie, ale na powiązaniach towarzyskich. Protegowane są osoby, które najczęściej nie posiadają odpowiednich zdolności lub kwalifikacji.

6.14 Konflikt interesów - to pełnienie przez daną osobę, albo członków jej najbliższej rodziny, istotnych funkcji zawodowych, a jednocześnie utrzymywanie kontaktów o charakterze nieformalnym, które mogą wpływać na treść zachowań w sposób mogący rodzić wątpliwości, co do ich bezstronności. Konflikt interesów przejawia się w różnych formach i występuje na wszystkich szczeblach działań gospodarczych, politycznych, administracyjnych. Wielu przedsiębiorców zdaje sobie sprawę z wagi tego problemu. Dlatego też, aby temu skutecznie przeciwdziałać, wprowadzane są specjalne regulacje.

Konflikty interesów występują w przypadkach:

- a. posiadania powiązań finansowych, rodzinnych, towarzyskich i innych z dostawcami, klientami i innymi podmiotami współpracującymi z firmą,
- b. powiązania z konkurencją, np. przez zatrudnienie albo konsultacje,
- c. zaangażowania się w produkcję dóbr lub usług, konkurencyjną wobec firmy,
- d. wykonywania pracy nie dla firmy, z wykorzystaniem urządzeń firmy, czasu pracy, itp.,
- e. świadczenia usług dla firmy innych niż te, które wynikają ze stosunku pracy, np. sprzedaż materiałów, wypożyczanie sprzętu,
- f. dostępu do poufnych informacji, których wykorzystanie w celu innym, iż służbowy, może przynieść korzyść finansową lub inną,
- g. łączenia funkcji lub powiązania między osobami pełniącymi funkcje, między którymi zachodzi jednostronna lub obustronna zależność, np. funkcji wytwórczych i kontrolnych.

7. Zasady ogólne

- 7.1 Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. stosują zasadę **zero tolerancji wobec korupcji**.
- 7.2 Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. prowadzą swoją działalność w sposób odpowiedzialny i zgodny z najwyższymi standardami prawnymi i etycznymi.
- 7.3 Znajomość przepisów antykorupcyjnych oraz przestrzeganie zasad określonych w Kodeksie Etyki przez wszystkich pracowników stanowi warunek ochrony reputacji oraz bezpieczeństwa Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. w ujęciu długoterminowym.
- 7.4 Działanie w sposób etyczny pracowników Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. buduje i wzmacnia wartość firmy.
- 7.5 Przestrzeganie zasad Procedury Antykorupcyjnej jest obowiązkowe.
- 7.6 Procedura Antykorupcyjna powinna być rozumiana i traktowana spójnie z Kodeksem Etyki Spółki.
- 7.7 O każdym podejrzeniu występowania działań korupcyjnych pracownicy lub współpracownicy zobowiązani są niezwłocznie zawiadomić Pracodawcę.

8. Komunikacja ze współpracownikami

- 8.1 Relacje z Współpracownikami budujemy w oparciu o uczciwość, przejrzystość działań, wzajemny szacunek oraz profesjonalizm.
- 8.2 Wszystkich Współpracowników traktujemy zgodnie z zasadą równości i braku dyskryminacji.
- 8.3 W relacjach ze Współpracownikami po stronie Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. zalecane jest aby udział brało co najmniej dwóch Pracowników (zasada dwóch par oczu).
- 8.4 Wszelkie informacje świadczące o próbie podjęcia działań korupcyjnych oraz podejrzenie korupcji należy zgłosić niezwłocznie na piśmie Przełożonemu.
- 8.5 Przekazywanie wszelkich informacji Współpracownikom odbywa się na zasadzie równości i wymaga uprzedniej zgody Przełożonego.
- 8.6 Pracownik obowiązany jest poinformować Przełożonego o wystąpieniu po jego stronie konfliktu interesu.
- 8.7 Przed podjęciem współpracy z danym podmiotem należy w miarę możliwości zapoznać się z opiniami na jego temat w dostępnych źródłach.
- 8.8 W przypadku pozyskania negatywnej opinii na temat współpracownika należy zweryfikować pozyskane informacje, a w przypadku dużego prawdopodobieństwa prawdziwości tych informacji należy zaniechać z nim dalszej współpracy.

8.9 Jakikolwiek oferty korzyści na rzecz lub ze strony urzędnika publicznego wysuwane w związku z pozyskaniem lub utrzymaniem relacji biznesowych mogą być uznane za próby korupcji, również w przypadku, gdy za taką ofertą nie stałby żaden niestosowny cel. Dlatego w przypadku relacji z urzędnikami publicznymi konieczna jest szczególna dbałość o stosowanie przedmiotowych zasad.

8.10 Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. nie dofinansowują działalności partii politycznych czy członków partii w kraju i za granicą.

9. Darowizny i prezenty

9.1 Zasady przyjmowania i oferowania podarunków i przejawów gościnności/reprezentacji są zgodne z zasadami określonymi w Kodeksie Etyki.

9.2 Prezenty mogą przybierać następujące formy: kwiaty, pióra, biżuteria, bilety na imprezy sportowe, zaproszenia na posiłki do restauracji, podróże sponsorowane¹. W przypadku podróży sponsorowanych w każdym wypadku wymagana jest zgoda przełożonego.

9.5. Prezenty przygotowywane i wręczane w ramach Spółki powinny być w miarę możliwości opatrzone logo Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.

9.6 Prezenty należy wręczać, a rozrywki zapewniać wyłącznie w przypadku, gdy są one właściwe, zgodne z rozsądnymi praktykami gospodarczymi i nie sprawiają wrażenia wywierania niewłaściwego wpływu na obdarowanego.

9.7 W przypadku wątpliwości, czy dany prezent lub dana rozrywka mieści się w granicach dozwolonych praktyk gospodarczych, należy tę kwestię uzgodnić z Komisją ds. Etyki.

9.8 Prezenty, które są zawsze niedopuszczalne:

- a. prezenty obejmujące środki pieniężne lub ich ekwiwalenty (np. bony upominkowe, pożyczki, udziały, akcje);
- b. wszelkie niestosowne prezenty, czyli wszystko co jest nieprzyzwoite lub mogłoby z innych względów wpłynąć na reputację firmy;
- c. prezenty naruszające miejscowe przepisy lub zasady współpracownika;
- d. prezenty zapewniane lub oferowane jako 'coś za coś' czyli w ramach ustaleń w zamian za prezent należy coś zrobić;
- e. prezenty mające istotny wpływ na transakcję gospodarczą, która została lub może zostać zawarta przez Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. lub które mogą z innych względów skutkować konfliktem interesów.

¹ Podróż sponsorowana – podróż służbowa, której koszty pokrywa współpracownik, w całości lub w części. Podróżą sponsorowaną jest min. wyjazd na konferencję, zjazd naukowy opłacony przez partnera zewnętrznego.

- 9.9** Prezenty, które są zwykle dozwolone (przy ocenie, czy dany prezent jest dozwolony, należy przede wszystkim kierować się własnym osądem, uwzględniając obowiązujące zasady):
- a. skromne prezenty mieszczące się w granicach nie przekraczających 250 zł z jednego źródła w roku kalendarzowym, a które można zaklasyfikować jako drobne prezenty reklamowe, np.: kalendarze, koszulki, długopisy, skromne posiłki spożywane z osobami, z którymi prowadzi się transakcje gospodarcze,
  - b. uczestniczenie okazjonalnie w imprezach rozrywkowych o skromnej wartości, takich jak koncert, przedstawienie teatralne lub wydarzenie sportowe, gdy jest to uzasadnione w kontekście biznesowym,
  - c. niezbędne i uzasadnione koszty podróży w związku z faktycznie odbywanymi podróżami służbowymi,
  - d. limity na spotkania biznesowe (osoba/doba):
    - śniadanie – 50 PLN
    - obiad – 100 PLN
    - kolacja – 150 PLN
- 9.10** Prezenty, rozrywki i przejawy gościnności o wartości przekraczającej limity określone powyżej, wymagają zgody Zarządu Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A.
- 9.11** Komisja prowadzi rejestr prezentów i zaproszeń skierowanych przez/do pracowników Spółki, przewyższających wartości przyjęte w niniejszej Procedurze.
- 9.12** Pracownicy zobowiązani są do zgłaszania Komisji informacji o otrzymywanych prezentach oraz innych przejawach gościnności, przewyższających wartości przyjęte w niniejszej Procedurze.
- 9.13** Prezenty o wyższej od ustalonej wartości, przyjęte przez pracownika, zostają przekazane do Komisji. Raz w roku, w miesiącu styczniu, Komisja organizuje dla pracowników aukcję prezentów.
- 9.14** Zebrane fundusze zostają przekazane na cel charytatywny.

10. Stosowanie regulacji międzynarodowych (OECD, FCPA, UKBA)

- 10.1** Zakłady Mechaniczne „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. prowadzi operacje handlowe z partnerami biznesowymi na całym świecie, w związku z czym, jesteśmy zobligowani do przestrzegania międzynarodowych aktów prawnych, których celem jest walka z korupcją.
- 10.2** W większości państw, akt przekupstwa lub jego próba są traktowane jak przestępstwo, za którego popełnienie grożą istotne sankcje karne w postaci kar pieniężnych lub więzienia, stosowane zarówno wobec firm jak i pracowników.
- 10.3** Przypadki korupcji narażają Spółkę i jej pracowników na ryzyko oskarżeń, grzywnien, odsunięć

od udziału w przetargach gospodarczych oraz inne kary.

10.4 Przepisy międzynarodowe, do przestrzegania których jesteśmy zobligowani:

- a. Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych,
- b. Konwencja ONZ przeciwko korupcji,
- c. Amerykańska Ustawa ds. Zwalczania Korupcji (*FCPA – US Foreign Corrupt Practices Act*),
- d. Brytyjska Ustawa ds. Zwalczania Korupcji (*UK Bribery Act*),
- e. ONZ Traktat o Handlu Bronią (*ATT - UN Arms Trade Treaty*).

11. Zgłaszanie i wyjaśnianie nadużyć

11.1 W przypadku wątpliwości dotyczących przestrzegania zasad Procedury Antykorupcyjnej, należy niezwłocznie zawiadomić Zarząd Zakładów Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. lub dokonać zgłoszenia na adres email: etyka@bumar.gliwice.pl.

11.2 Podczas rozpatrywania domniemyanych działań korupcyjnych lub innych nadużyć gospodarczych, należy dołożyć należytej staranności, aby unikać podejmowania decyzji na podstawie chybionych lub bezpodstawnych oskarżeń.

11.3 Zgłoszenia traktowane są w sposób poufny, a Pracodawca jest zobowiązany do zachowania zasad bezstronności przy rozpatrywaniu sprawy, poprzez zapewnienie Pracownikowi lub Współpracownikowi, którego dotyczą zarzuty, możliwości przedstawienia swojego stanowiska.

11.4 Pracodawca nie może zwolnić, zdegradować, zawiesić, szykanować ani w żaden inny sposób dyskryminować Pracownika lub Współpracownika w związku z legalnymi działaniami w zakresie przekazywania zgłoszeń o wykrytych lub domniemyanych działaniach korupcyjnych.

11.5 Każdy Pracownik, którego dotyczą zarzuty, ma prawo dochodzenia ochrony prawnej na podstawie obowiązujących przepisów prawa, niezależnie od postanowień Procedury, w tym skierowania sprawy na drogę sądową.

12. Wykaz załączników

Załącznik – Obszary ryzyka korupcyjnego,

Załącznik – Oświadczenie o zapoznaniu się z Procedurą Antykorupcyjną obowiązującą w Zakładach Mechanicznych „BUMAR - ŁABĘDY” S.A. oraz zobowiązanie do przestrzegania jej zasad i rygorów